

Zdokonalený lehký kulomet a jeho význam pro pěchotu.

V lednovém čís. VR. uveřejnil pplk. gšt. L. Vítěz z článku „Taktický význam zdokonalení lehkých kulometů“, v kterém řeší problém pro pěchotu velmi důležitý: zvýšení palebné mohutnosti zbraní pěchoty a přichází k závěru, že snad příznivé řešení této delikátní otázky je dáno vynálezem lafety (spojky), která jednoduchým způsobem přemění lehký kulomet na kulomet, mající obdobný účinek a vlastnosti jako kulomet těžký.

O témž tematu psal v Důstojnických listech plk. B. Beneš pod názvem „Zdokonalení střelby z lehkého kulometu ZB. vz. 26“ — (čís. 49. z 6./12. 1928 a čís. 6 ze 7./2. 1929.) Poněvadž se názory, projevené v obou těchto studiích celkem kryjí, chci se dnes zabývat studií pplk. Vítěze, která je podána obsažněji a dává jistě podnět k mnohým úvahám.

Dříve, než přistoupíme k podrobnému rozboru výše uvedené studie, nebude na škodu, když si uvědomíme, jak vlastně lehký kulomet vznikl, a když si připamatujeme některé články našich předpisů, abychom tím našli cestu k správným závěrům.

Těžký kulomet ukázal se hned na počátku světové války jako velmi mohutná zbraň defenzivního boje. — Předem připravené a vhodně umístěné palebné přehradby těžkých kulometů staly se pro útočníka skutečnými pásmy smrti. Často i jediný intaktní kulomet obranné posice roztránil útok v poslední chvíli.

Naproti tomu se ukázalo, že jeho poměrně velká váha, jakož i obtíže spojené se shromažďováním veškeré jeho obsluhy, potřebné k zajištění střelby na určitém místě a v potřebný čas zmenšuje značně jeho význam v útoku. Těžký kulomet je málo pohyblivý.

Proto již na počátku r. 1915 vyslovil francouzský hlavní štáb požadavek, aby byla studována a zkonstruována automatická zbraň, lehčí a vhodnější k manipulaci než těžký kulomet, mající obdobné vlastnosti jako tento kulomet, ale obsluhovaná a přenášena jediným mužem. Tak vznikl lehký kulomet FM-15, vážící asi 9 kg, který byl dán do používání v únoru 1916; nejprve 8 kusů pro pěší rotu, později 16, až na konec ustálen nynější počet, 12 lehkých kulometů pro pěší rotu.

V lehkém kulometu získala pěší rota mocnou zbraň, schopnou sledovati pěšáka v nejpřednějším sledu ve všech fázích boje, dávající možnost okamžitého umístění v dobytém terénu a společně tak působiti k odrazení protiútoku. Vznikl tedy lehký kulomet z požadavku dáti pěchotě (přesněji říkajíc pěší rotě) mohutnou palebnou zbraň, činící ji do jisté míry nezávislou na těžkých kulometech, čímž by se zvětšila pohyblivost a manévrovací schopnost nejmenších jednotek pěchoty.

V operacích kolem Verdunu bylo s úspěchem použito FM jak v protiútocích, tak i v obraně a německé zprávy se shodovaly v tom, že morální účinek palby FM. za chodu je veliký.

Zavedení lehkého kulometu mělo arci vliv na organizaci pěší roty a tak vzniklo postupem času družstvo, v němž střelecký roj má početní stav nezbytně nutný k tomu, aby lehký kulomet mohl býti rychle přemísťován, obsluhován, zásobován a kryt. — Úderný roj pak vyuzítkuje účinků palby lehkého kulometu a nárazem do-

končí zničení nepřítele. — Tím povstala nejmenší základní jednotka, v které se kombinuje palba s pohybem.

Požadavky, které dnes klademe na lehký kulomet, jsou:

1. Aby byl skutečně lehký (8—9 kg), obsluhován a nošen jen jedním mužem tak, aby mohl následovati pěchotu v prvním sledu ve všech fázích boje. — Musí proto dávatí možnost palby jak z pevné podložky (vidlice), tak i za chodu, kterýžto druh palby ukázal se za války velmi účinným v poslední fázi útočného boje — při zteči.

2. Palba musí mítí dostatečnou rychlost, intensitu a kadence palby nemá se lišiti od kadence palby normálních kulometů.

3. Dráha letu střely musí býti velmi rasantní, aby předem byly eliminovány chyby, kterých se střelec dopustí při odhadování vzdáleností. To umožní střelci bez změny hledí na všechny polní cíle až do 600 m.

4. Střelec musí býti schopen měniti rychle cíle, aniž potřebuje při tom měniti své stanoviště. Proto musí býti podstavec kulometu lehká vidlice nebo berlička.

5. Zbraň nesmí býti objemná, aby tím, zejména za útoku, neposkytovala zbytečně velký cíl.

6. Způsob nošení zbraně nesmí se nápadně lišiti od způsobu, jakým vojín nosí pušku, aby se tím střelec lehkého kulometu neprozradil a nestal se tak vítaným cílem přesně střílejících střelců, opatřených puškami se zaměřovacím dalekohledem. Zaujetí palebného postavení musí býti zcela jednoduché, bez dlouhých manipulací s podstavcem nebo s vidlicí, o niž se lehký kulomet při palbě opírá.

7. Lehký kulomet musí dávatí možnost palby dávkami i jednotlivými ranami.

8. Zpáteční nárazy při střelbě, zachycované ramenem střelce, musí býti co nejslabší, aby tím netrpěla přesnost palby a byla umožněna palba za chodu.

9. Nabíjení zbraně zásobníkem musí být co nejjednodušší.

To jsou nejdůležitější požadavky, kterým musí dobrý lehký kulomet vyhověti, kromě požadavků čistě technického rázu. Zdá se, že náš lehký kulomet ZB. všem těmto požadavkům vyhovuje v plné míře; zejména nutno zdůrazniti jeho malou váhu, rychlou pohotovost k palbě, způsob nošení zbraně v boji, jednoduchý postup při výměně hlavně, žádné rušivé zpětné nárazy při palbě.

Naproti tomu náš lehký kulomet nemůže:

1. stříleti s dostatečnou přesností na velké vzdálenosti,

2. přestřelovati vlastní vojska, kromě případů výjimečných,

3. nemůže přinutiti nepřítele ukrytého v zákopu, aby zákop opustil; to zůstává prozatím vyhrazeno i nadále ručnímu granátu a bodáku,

4. nemá účinku proti krytým cílům a cílům chráněným pancířem.

Přes to je to výborná zbraň-pěší roty pro boj na malé vzdálenosti.

Polní řád „G—V“ v článku 28 praví: „Pěchota je hlavní zbraň, které připadá na bojišti úloha nejtvrdší a nejnamáhavější, avšak za to nejslavnější. Touto úlohou je dobýti terénu, obsaditi jej a udržeti.“

Článek 35: „Aby pěchota dobyla terénu, působí pohybem a palbou.“ — Dále pak pokračuje: „Jakmile je však na dosah protivníkovy pěchoty, která ovládá svou palbu, nemůže postupující pěchota

zpravidla dále pokračovati. — Tehdy si musí dobýti převahy v palbě tím, že uvede v činnost veškeré své zbraně.

Cvičební řád „P-I-1“ v článku 569: „Nejprve je třeba si zajistiti převahu palby nad nepřítelem. — Útok pěchoty, nedostatečně připravený a nepodporovaný mocnou palbou, utrpí těžké ztráty a skončí nezdarem.“

Tedy pěchota působí pohybem a palbou, v útoku dobude nejprve převahy v palbě a pak teprve pokračuje v pohybu. — Co je důležitější: palba či pohyb? V jiném odstavci definuje náš Polní řád zcela přesně úlohu pěchoty: dobýti terénu, obsaditi jej a udržeti. — Aby pěchota dobyla terénu, musí tam jíti, tedy postupovati, přemísťovati se, útočiti. Účel, který pěchota tady sleduje, je pohyb, palba pak je prostředkem k dosažení účelu: pohybu, dobytí terénu. — Pohyb vpřed je však nemožný, dokud protivník ovládá své palebné zbraně; je proto nutné zbaviti protivníka této volnosti jednání, zničiti nebo neutralisovati jeho zbraně, získati palebnou převahu.

Válečná zkušenost ukázala, že palba útočící pěchoty byla vždy méně účinná než palba pěchoty v obraně; to souvisí zcela přirozeně s tím, že v dnešní výzbroji pěchoty převládají zbraně s plochou drahou letu, které jsou sice výbornou zbraní proti protivníkovi, který postupuje odkryt, tedy proti útočníkovi, ale mají mnohem menší účinek proti obránci v krytu.

Puška, lehký kulomet, těžký kulomet jsou zbraně dávající pěchotě převahu v obraně; nebude-li útok podporován dělostřelctvem a doprovodnými zbraněmi se strmou drahou letu, nepomůže nám žádné rozmnožení kulometů k získání palebné převahy, neboť obránce se prostě zakope a skryje se před jejich trajektorií. — Je zajisté nezbytné, aby i při útoku útočící pěchota střílela svými automatickými zbraněmi, neboť i když nezasáhne obránce přímo v jeho krytu, přece jenom jej nutí, aby se kryl, brání mu v pozorování a ve volném používání jeho zbraní; dosahuje tím bez odporu cenného výsledku neutralizačního, zejména proti zdrojům palby špatně krytým. Pouhá palba kulometů však nerozřeší tento palebný souboj v náš prospěch, bude nutno vždy sáhnouti k prostředkům účinnějším, schopným zničiti neb aspoň neutralisovati nepřítele na dně jeho zákopu a na konec rozhodne boj pohyb, který způsobí rozuzlení situace: dobrá pěchota využije všech mezer v palebné přehradě protivníka k plížení a k provedení zteče.

Bylo by proto naprosto chybné, abychom chtěli vočkovati naši pěchotě názor, že akce palbou — zejména palbou pěchoty — v získání palebné převahy je důležitější než pohyb vpřed. — To snad platí pro obranu, avšak i tu často o výsledku boje rozhodne ne palba, ale energicky vedený protiútok, tedy zase pohyb.

Pro útočící pěchotu zůstává pohyb vpřed nejdůležitějším činitelem, jenom on je rozhodující, jemu se nedá odporovati. — Vítězství znamená jíti vpřed. — Dokud není nalezena lepší formule, je v boj pohyb vpřed rozhodující.

Tím nemá býti řečeno, aby se útočník bez palby vrhl na nepřítele, nemá tím býti nikterak snížen význam palby, to by nás vedlo k smutným zkušenostem z roku 1914. — Nutno však vymeziti palbě její místo tím, že jest jen jedním z nejdůležitějších prostředků k dosažení účelu, t. j. pohybu.

Když jsme si takto stanovili, že hlavním činitelem, vedoucím pěchotu k vyplnění její úlohy, t. j. dobytí terénu, je pohyb,

palba pak že je prostředkem k dosažení účelu, můžeme z toho vyvoditi další důsledek: palebná mohutnost pěchoty nesmí býti zvyšována na újmu její pohyblivosti.

Zavedeme-li u pěších rot 12 lehkých kulometů na zdokonaleném podstavci, které svou palbou nahradí úplně těžkou kulometnou rotu, budeme míti místo praporu pěchoty nedokonalý kulometný prapor a naši úderníci a granátníci stanou se vlastně nulošiči střeliva; lehký kulomet místo aby sloužil pěchotě, stane se jejím břemenem, vyžadujícím většiny mužstva roty k své obsluze a zásobování střelivem.

Kulometné prapory byly v některých armádách organisovány pro speciální účely a ne pro každý boj pěchoty vůbec; zkušenost však ukázala, že mají malou ofensivní kapacitu a že ve velkých bitvách materiálu ani jejich obranná schopnost nepřevyšuje obrannou hodnotu obyčejného praporu, zkrátka nesplnily naděje, které byly v ně kladeny.

Žádné zvětšení dostřelu nynějších automatických zbraní pěchoty nezvýší její útočnou kapacitu, neboť žádná zbraň s plochou drahou letu nezničí nepřítele ukrytého v zákopech. — Prapor, který místo 36 lehkých kulometů bude míti tentýž počet zbraní dalekostřelných, nebude o nic samostatnější, než dnešní prapor; rota jako orgán boje blízkého nepotřebuje zbraní střilejících na velké vzdálenosti, ale spíše bojových prostředků umožňujících zasažení nepřítele v zákopech: zdokonalený puškový násadec aneb jakékoliv jiné zařízení, umožňující obyčejnou puškou střeliti ruční granáty na 500—800 m, to je to, v čem by záleželo znamenité zvýšení palebné mohutnosti pěchoty, aniž by tím byla zbavena své pohyblivosti.

Obrátíme se nyní k studii pplk. gšt. Vítěze a sledujme onen předvojový prapor, vyzbrojený zdokonaleným kulometem ZB. — Prapor narazí na nepřítele v obraně, který má tytéž početní stavy a jest obdobně organisován jako naše armáda, ale nemá zdokonalené lehké kulometry. — Nejdříve narazí tento prapor na jezdeckto zesílené pěchotou, jehož úkolem je brzdití postup protivníka.

Na stránce 10 čteme: „jakmile čelní sled praporu vstoupí do pásma účinné palby nepřátelských kulometů, to je kolem 2000 m, začne je ihned svými kulometry potíratí.“ Představme si tedy náš prapor v oné situaci na 2000 m od protivníka.

Prapor, předcházen hlídkami, jest učeněn do přibližovacích tvarů, na ploše asi 1600 kroků široké a 2000 kroků hluboké (P-I-1, čl. 693); konečně tato plocha může býti větší nebo menší, podle okolností, přijmeme číslice udávané Cvičebným řádem, abychom mohli sledovati dále náš postup. — Vezmeme tvar pro nás nejprůhodnější, obdélníkovitý; prapor má dvě pěší roty v prvním sledu, třetí rotu a kulometnou rotu v druhém sledu. Má tedy každá rota pásmo asi 80 kroků široké (které ovšem nemusí zaujmouti celé). Rota bude učeněna tak, aby měla 3 čety v prvním sledu, 1 četv v druhém sledu, bude tedy každá četa míti frontu asi 200 kroků širokou. Četa má 2 družstva v prvním, jedno družstvo v druhém sledu; bude tedy družstvo od družstva téže čety vzdáleno asi 100 kroků; počítáme-li s tím, že jednotky nezaujmou úplně celou plochu, můžeme připustiti, že jeden lehký kulomet bude od druhého vzdálen asi 50 m. — Tuto číslici je třeba si zapamatovati, neboť jí budeme potřebovati při dalších úvahách.

Abychom mohli ony nepřátelské kulometry potíratí ze vzdálenosti 2000 m, je potřebí:

1. zjistiti jejich umístění, což na tak velkou vzdálenost nebude snadné, neboť nepřátelské kulomety budou aspoň zběžně zakopány a zcela určitě maskovány. Vyhledávání těchto kulometů bude působiti značné obtíže i zkušenému pozorovateli vyzbrojenému dobrým dalekohledem, tím hůře na tom bude obyčejná pěší rota, nemající dokonalých optických pomůcek. Bude-li skutečněn tlumící zvuku a plamene, což se dá jistě očekávat, bude tato úloha ještě více znesnadněna. Jediné, co se dá zjistiti, bude směr, z kterého se na nás střílí a prostor, z něhož pravděpodobně palba vychází.

2. Podaří-li se nám zjistiti umístění kulometů, třeba ještě odhadnouti neb odměřiti vzdálenost. Při dnešní krátké služební době nevycvičíme si dostatečný počet dobrých odhadců vzdáleností, celá věc bude tedy spočívat na důstojníkově, ale i ten nejlepší odhadce dopustí se chyby v míru na polní střelnici, tím spíše pak v boji, zejména při prvních ranách nepřítele, kdy zpravidla nervové napětí dosahuje svého vrcholu.

3. Po zjištění vzdálenosti třeba provésti zastřelení. Chceme-li se zastříleti těžkými kulomety na velkou vzdálenost, použijeme k tomu zpravidla baterie kulometů o 4 kusech.

Ze zkušeností, získaných za války a na polních střelnicích, můžeme připustiti, že v příznivém případě nám postačí 800 nábojů k tomu, abychom se zastříleli na určité místo na velkou vzdálenost. Toto zastřelení může trvati 3—6 minut, podle okolností i déle. Když jsme provedli zastřelení, můžeme přikročiti k provádění účinné palby, která bude vyžadovati nejméně 1000 ran, abychom dosáhli dobrého účinku neutralizačního. — Potřebujeme celkem asi 1800 až 2000 nábojů k neutralisaci jednoho palebného orgánu nepřítele, jsoucího v obraně. — Kolik střeliva má s sebou pěší družstvo pro lehký kulomet? Naše předpisy doposud neurčují toto množství, vezměme za podklad přibližná čísla, odpovídající množství zavedenému v jiných armádách.

Velitel roje má u sebe 1 zásobník	=	20 nábojů,
střelec má u sebe 3 zásobníky	=	60 „
nabíječ má u sebe 12 zásobníků	=	240 „
I. pomocník má u sebe 15 zásobníků	=	300 „
II. pomocník má u sebe v kartonech	=	240 „
III. pomocník má u sebe v kartonech	=	240 „
Střelecký roj má pro lehký kulomet celkem		1100 nábojů.

Zahájí-li tedy prapor palbu na velkou vzdálenost, velkými dávkami, aby potíral nepřátelské kulomety v obraně, zůstane pěší četa po 10—15 minutové palbě bez střeliva pro lehký kulomet.

Připustíme, že v budoucnu budeme mít vozidla nízká, poměrně rychlá, pohybující se na pásech, která budou moci dopravovat střelivo až k velitelství praporu, nebo až na praporní výdejnu střeliva. Zbývá pak ještě přenést střelivo k pěší rotě. — Kdo bude toto střelivo dopravovati? Snad pěší rota 2. sledu? Pak se rozplyne úplně v terénu a velitel praporu ji sotva dostane dohromady v okamžiku, kdy ji bude potřebovat. Budou-li dopravovat střelivo vojíní rot čelního sledu, nebudou většinou dělat nic jiného, než obsluhovat lehký kulomet; nebude tedy lehký kulomet sloužiti družstvu, naopak, stane se tyranem, vyžadujícím obsluhy celého družstva.

Nastínil jsem jen zhruba, nepouštěje se do technických podmínek provádění, způsob, jakým se provádí zastřelování těžkých kulometů v baterii o 4 kusech. — Jak se budou zastřelovati lehké kulo-

metry, které v oné fázi, o kterou nyní běží, jsou jeden od druhého na vzdálenost asi 50 m? Velitel čety nebude mít možnost, aby řídil zastřelení tak, jak to může dělati jeho kamarád u kulometné čety. Utvoří si snad ze střeleckých rojů onu kulometnou baterii? Pak se úderné roje během postupu pravděpodobně již nikdy neshledají s lehkým kulometem a v boji na malou vzdálenost zůstanou odkázány samy na sebe. Nezbude na konec nic jiného, než aby každý lehký kulomet provedl zastřelení na svůj vlastní vrub, jak bude však možné kontrolovati dopad střel a tím prováděti zastřelení, když zde nebude nikdo, kdo by řídil palbu aspoň v četě? Konečně na tak velkou vzdálenost bude mít povětrnost (zejména boční vítr) velký vliv; nedá se pak mluvit o přesné palbě jednotlivého kulometu vůbec, nezbude nic jiného než palba na pásma. Jestliže na velkou vzdálenost chceme účinně stříleti na určitý cíl, musíme použití soustředěné palby většího počtu těžkých kulometů, nebo stříleti se stupňovitě postaveným hledím. To se však nedá prováděti s lehkým kulometem na zdokonalené lafetě, ledaže bychom úplně roztřihli organické svazky, t. j. soustředili střelecké roje k palbě a nechali postupovati jen úderné.

Čeho dosáhneme touto palbou na velké vzdálenosti proti nepříteli v obraně? Zkušnosti z války a z polních střelnic, kde se střelba provádí za podmínek nejpříznivějších pro střelce, ukazují, že výsledek je tak nepatrný, že na druhé straně nevyváží spotřebu střeliva. — Nezničíme kulometry v obraně, i když odhalíme jejich stanoviště; přinutíme sice obránce, aby se kryl v zákopech, ale nezabráníme mu, aby nepoužíval svých automatických zbraní; proti kulometům umístěným na odvráceném svahu a kulometům, střílejícím nepřímou palbou jsou kulometry útočníka naprosto bez moci. Naproti tomu obránce bude moci svými těžkými kulomety, byť i menším počtem, než máme my, účinně stříleti na přibližujícího se protivníka, neboť:

jeho zbraně budou předem umístěny a zakopány, takže nebudou vydány účinkům pěchotní palby útočníka, který v nejlepším případě je dočasně neutralisuje soustředěnou palbou většího počtu svých kulometů. (V případě, kterým se zabýváme, nemá útočník silné dělostřelectvo, konečně ani to neprovede zničení všech kulometů);

obránce bude mít vzdálenosti předem odhadnuty, podle možnosti provedl jistě i zastřelení svými automatickými zbraněmi, může proto rozpoutati účinnou palbu v libovolném okamžiku;

kulometry v obraně budou stříleti na cíle jsoucí buďto v pohybu nebo většinou nekryté ležící, v každém případě daleko více viditelné a zasažitelné, než jaké bude mít před sebou útočník;

obránce nemusí šetřiti střelivem, neboť si může předem připsati dostatečné zásoby střeliva blízko svých kulometů.

V tomto kulometném souboji budou všechny výhody na straně obránců. Hromadnou střelbou na velké vzdálenosti nezíská útočník nic anebo téměř nic, naopak však vyplývá střelivo, kterého se mu bude nedostávat pro boj zblízka. Myšlenka, „že automatické zbraně praporu zaplaví nepřítel střelami“, že vytvoří mezi svým stanovištěm a nepřítelem hustou klenbu z trajektorií, pod kterou pak pěšák bude postupovati, aby prostě sklídl ovoce palby, neobstojí před přísným rozborem.

Podívejme se však i na jinou okolnost!

Náš prapor zahájí palbu zdokonalenými kulomety již na vzdá-

lenost 2000 m; to znamená, že pěchota zastaví svůj pohyb, neboť lehké kulomety budou potřebovati času k tomu, aby mohly prováděti mířenou a řízenou palbu, nemohou tedy často měniti své stanoviště. Naproti tomu úderné roje nemohou jíti samy kupředu až na ztečnou vzdálenost; k tomuto propracovávání vpřed potřebují míti lehké kulomety zcela nablízku u sebe. Je sice pravda, že kombinace palby a pohybu můžeme dosíci mezi jednotlivými družstvy neb i četami, avšak i tenkrát bude pohyb pěchoty vpřed daleko pomalejší, než kdyby pěchota ponechala, na tuto velkou vzdálenost, starost o potírání nepřátelských zdrojů palby dělostřelectvu, doprovodným zbráním a těžkým kulometům. Ostatně palebná přehrada obránce na tuto vzdálenost nebude souvislá, budou v ní mezery nepostřelované, lehká, obratná a manévru zvyklá pěchota, nezátížená zbytečným materiálem, dovede se přimknouti k terénu a postupovati vpřed až na onu vzdálenost, kdy s úspěchem bude moci použití svých zbraní. Toto použití zbraní nezávisí jenom na doštelu, ale také na možnostech pozorování.

Z toho vyplývá: jakmile postupující pěchota je nucena odpovídati na palbu protivníka, bude její pohyb zpomalen; větším množstvím automatických zbraní dalekostřelných, přidělených pěší rotě, neurychlíme při útoku její postup vpřed, právě naopak, rota bude postupovati pomaleji, neboť se bude především starati o palbu a pak teprve bude pomýšleti na pohyb.

Tím vlastně pomůžeme onomu jezdecktvu splniti jeho úkol: připraviti nás o čas, brzdití náš pohyb, neboť boj palbou, zahájený na tak velkou vzdálenost, bude trvati dlouho.

Chceme-li usnadniti pohyb naší pěchoty, nezbude nám nic jiného než působiti na nepřítele dělostřelectvem. Dymné a plynové granáty prokáží nám nejlepší službu, právě tak jako spolupráce zdokonalených doprovodných zbraní a palebná soustředění těžkých kulometů.

V tomto palebném zápase nezískáme žádných výhod, když dáme pěší rotě kulomety účinkující na velkou vzdálenost. Naproti tomu má zavedení lafety určité nevýhody:

zatíží pěšáka o nové břemeno 9½ kg,

povede k velké spotřebě střeliva,

jinými slovy, pohyblichkeit pěchoty se tím zmenší. Starost o palbu zatlačí do pozadí jediný rozhodující faktor boje pěchoty, t. j. pohyb vpřed; zamění tak prostředek s účelem. — Pro samou péči o živění palby a zabránění ztrátám nedostane se pěchota kupředu. — Žádný útok se neobejde bez ztrát. Když se dříví štípe, lítají třísky. Boj muže s dýkou proti muži s píkou nemusí vždy dopadnouti v neprospěch prvního. Bude-li píka příliš dlouhá a těžká, vyhne se muž ozbrojený dýkou prvnímu úderu píky (přimknutí k terénu) a přiblíží se svému protivníkovi dříve, než nasadí druhý úder. V boji zblízka bude pak zápasník vyzbrojený dýkou ve výhodě proti dlouhé píce; ostatně k paralysování oné píky použijeme prostředků jiných, jak jsme viděli, a ne píky, ještě delší a těžší, než má náš odpůrce.

Nechci nikterak říci, aby pěšák s odkrytou hrudí, pohrdaje palbou, řítil se bezmyšlenkovitě vpřed. Každá akce pěchoty má býti připravena, podporována a doprovázena palbou co nejmohutnější. Nezabývajíce se tu dělostřelectvem, letouny a tanky, které budou téměř vždy doprovázeti každou ofensivní akci pěchoty v budoucnosti, uvažujeme jediné o zbraních pěchoty.

Aby pěchota mohla zasáhnouti nepřítele ukrytého v zákopech,

tomu potřebuje zbraní se strmou drahou střely. Dnes má k tomu jen ruční a puškové granáty, minomety. Tyto prostředky jsou neúčinné; první dva můžeme uvést v činnost na vzdálenosti zcela malé, poslední je málo přesný, příliš těžký a tedy málo pohyblivý. Aby pěší prapor mohl vésti úspěšně boj v poměrné nezávislosti na dělostřelectvu, bylo by potřeba kromě dosavadních prostředků:

dátí pěší rotě puškový násadec umožňující vrhání ručních granátů až do vzdálenosti 800 m;

praporu dátí doprovodná děla s účinným dostřelem až 3000 m, ráže 5—7 cm, střelou vážící asi 3—3,5 kg. Dělo musí mít zakřivenou dráhu letu, aby zasáhlo cíle kryté, zároveň však musí dovolovatí přímou střelbu proti tankům a nízko létajícím bitevním letounům. Musí býti přesné, rychlopalné, 10—15 ran za minutu, snadno přemístitelné, nejlépe na pásech a při tom poskytovatí co nejmenší hl.

Vraťme se opět k našemu předvojovému praporu: „Zdaří-li se průraz na jednom místě, půjde využitkování úspěchu do stran velmi snadno. — Křídelní lehké kulomety od pěší roty, kterým by se průrazem zdařil, vzaly by na sebe tento úkol a je možné, že by jejich přesná (?) bočná palba vyvrátila i vzdálenější ohníska odporu.“

Proti tomuto, poněkud snad optimistickému názoru, dají se uvést celkem tytéž důvody jako dříve, zejména pak ten, že palbou samočinných zbraní, jen a jen palbou, nevyvrátíme žádné hnízdo odporu. Bude to zase pěšák, který se musí k onomu hnízdu odporu přiblížití, dobýtí ho, obsadití je a pak teprve budeme moci tvrdití, že jsme ono hnízdo odporu skutečně vyvrátili. K tomu, aby tam šel, potřebuje mítí svůj lehký kulomet s sebou, jednak proto, aby svůj pohyb chránil proti všem eventualitám, a pak k tomu, aby na dobytém hnízdě odporu umístil mohutný palebný prostředek a zabezpečil si jeho držení proti odvetnému úderu.

Na světové války bylo raženo nebezpečné heslo: „Dělostřelectvo dobývá terén, pěchota jej obsazuje.“ Toto heslo by pak snadno mohlo vypadatí v novém vydání takto: „Kulomety dobývají terén, pěšák jej obsazuje.“

Pokud se týká pronásledování palbou, nedá se popíratí, že ústup poraženého nepřítele v mohutné palbě bude mnohem obtížnější, všem za té podmínky, že útočník po dosažení útočného cíle bude mítí dostatek střeliva k dispozici, aby mohl tuto palbu vyvinoutí, že bude mítí daleký výstřel.

Jezdeckto mající za úkol brzdicí činnost zvolí si jistě takové postavení, aby mělo za ním co možná vhodné ústupové cesty, přeruší boj zavčas a ustoupí, aby nás zdrželo znovu před další linií.

Z tohoto rozboru boje našeho předvojového praporu s nepřátelským jezdecktem můžeme vyvodití tyto důsledky:

1. Zdokonalený lehký kulomet nemůže v útoku potíratí s úspěhem těžké kulomety obránce. Účinně můžeme na ně střelití jen obraněmi se zakřivenou drahou střely: dělem, doprovodným dělem, zdokonaleným puškovým granátem anebo konečně tankem.

2. Zdokonalený lehký kulomet má bez odporu palebnou převahu nad obyčejným lehkým kulometem, ale tato převaha se neuplatní v útočném boji v kladném smyslu, naopak, zatíží pěchotu, zpomalí její postup. — Pěchota se stane těžkopádnou, ztratí velkou část své manévrovací schopnosti.

3. Velký dostřel zdokonaleného lehkého kulometu nepřinese nám při rozšiřování úspěchu do stran žádných zvláštních výhod, neboť

jeho daleký dostřel buďto nebudeme moci uplatnití vůbec anebo nebude ho možné využití pro pohyb pěchoty, který jedině rozhodne o výsledku.

Sledujme nyní náš prapor dále:

„Na 4 km od krycí posice (vzdálené 2—3 km od hlavní posice) vstoupí náš prapor do palby vpřed posunutých částic nepřátelského dělostřelectva.“

Pravděpodobné je, že do onoho pásma, postřelovaného dělostřelectvem, vstoupí pěchota již mnohem dříve, na tuto vzdálenost může se octnouti již i v daleké palbě těžkých kulometů.

Nastává tedy přibližování v pravém smyslu slova. Jediným prostředkem pro pěchotu, jak vyhnouti se ztrátám, jest, aby změnila co nejvíce svou viditelnost, unikla pozorovatelům jak pozemním, tak i leteckým. Pěchota využívá co nejvíce všechny zvláštnosti terénu, každý kryt, záhyb, stromy, keře atd., přilne k půdě, propolíží se tam, kde nemůže projíti, uvolní své svazky, rozprostře se po terénu tak, aby tvořila nepatrné, nepravidelné, těžko viditelné a zasažitelné cíle.

Pěchota vyzbrojená sebe dokonalejšími automatickými zbraněmi nebude v této fázi o nic soběstačnější než pěchota vyzbrojená pouhou puškou prostě z toho důvodu, že nebude moci použití svých zbraní, neboť nebude pro ně mít cíle. Může tedy hledati svou ochranu zase jenom v terénu a v podpoře dělostřelectva (nebo letectva), které jednak bude mít na starosti činnost protibaterijní, postřelování pozorovatelů, a které, když to poměry dovolí, vytvoří dymovou přehradu zamezující nepříteli výhled do předpolí.

Celý problém k řešení v této fázi boje záleží v tom, učiniti vlastní pěchotu neviditelnou, tedy: využítovati terén, zastříti vlastní pohyby umělou mlhou, dýmem, využítovati noc anebo ranní mlhu (jednotky druhého sledu). Náš prapor postupuje dále, až konečně nastane okamžik, kdy nebude moci pokračovati v pohybu, aniž neodpovídal na palbu protivníkovu. V našem případě je tento okamžik určen tím, že prapor na 2000 m (jeho čelní sled) zahájí palbu svými zdokonalenými lehkými kulomety, jinými slovy, prapor zjeďnává dotyk. Tu se bude celkem opakovati historie, kterou jsme již viděli v boji s jezdectvem. — Nepříteli v obraně nezpůsobíme svými zdokonalenými lehkými kulomety žádné mimořádné ztráty, ne umlčíme jeho zdroje palby, nezrychlíme svůj pohyb, naopak pohyb bude pomalejší, spotřeba střeliva větší. Výsledek této fáze boje bude zase záviseti na tom, jak pěchota dovede využítovati terén a pronikati kupředu mezi jednotlivými hnízdy odporu, jak využívá míst nepostřelovaných a na podpoře, jakou dají pěchotě její vlastní doprovodné zbraně, dělostřelectvo a letectvo.

Konečně přijdeme k okamžiku, zejména před hlavní posicí, kdy pěchota bez ohledu na své zdokonalené lehké kulometry, bude nucena se zastaviti na určité linii, před úplně souvislou palebnou přehradou vytvořenou všemi zbraněmi obránce.

Každý pokus předvojového praporu o další proniknutí se ztroskotá, pěchotě nezbude nic jiného, než se zakopati a organisovati k dočasné obraně. — Předvoje dosáhly východiska budoucího útoku. Velitel předvoje oznámí svou situaci dělostřelectvu, aby mohlo palbou krýti tuto přechodnou obrannou linii.

Pod ochranou této zatímní obrany vyšší velitelství, jsouc zpraveno o stavu věcí vpředu, mající své prostředky v ruce, mohou oceniti situaci, připraví bez ukvapení útok. Shromáždí a umístí

své palebné prostředky, aby v nastávajícím boji získalo palebnou převahu, potřebnou k útoku pěchoty, umístí jednotky určené k provedení útoku, zkrátka vykoná veškeré přípravy k útoku.

Vidíme, že jsme až do okamžiku, kdy se náš předvojový prapor zastavil na východisku útoku, nezískali ze zdokonalených lehkých kulometů pro svou akci nic.

Přicházíme nyní k rozhodujícím fázím boje; k útoku a k zteči.

Přibližování a zjednávání dotyku přivedlo naše čelní sledy pěchoty do samé blízkosti nepřátelské obranné pozice: někde až na 200 m, jinde na 400—500 m a snad i více.

Útok může vyraziti buďto překvapením bez dělostřelecké přípravy anebo po delší nebo kratší dělostřelecké přípravě, nikdy však nebudeme podnikati útok bez dělostřelecké podpory a ochrany.

Nebudu zde rozváděti definici útoku a zteče, věci ostatně každému známých.

Pěchota zúčastní se palebné přípravy útoku palbou svých automatických zbraní; budou to zejména záložní jednotky, které svými těžkými kulomety budou stříleti na určitá pásma buďto palbou dalekou neb ještě lépe palbou nepřímou; zejména však budou to doprovodné zbraně, které doplní dělostřeleckou přípravu. Kromě toho bude výhodné, kdy několik vteřin před hodinou „H“ pěchota spustí mohutný, zcela krátký palebný přepad všemi svými zbraněmi.

Jak se v tomto koncertu uplatní naše zdokonalené lehké kulometry?

Palbu nepřímou prováděti nemohou; nejsou na to zařízeny, palbu přestřelováním ve většině případů nebude možné usku-tečniti, jsme příliš blízko nepřítele,

intervaly mezi čelními jednotkami nestačí k tomu, aby zadní lehké kulometry jich mohly využiti.

V oné poslední palbě, krátkém palebném přepadu před vyražením, uplatní se lehký kulomet tak, jak je, zcela dobře, neboť nebudeme na větší vzdálenost od nepřítele než je účinný dostřel lehkého kulometu. Naproti tomu má střelec tu výhodu, že může svůj lehký kulomet uchopiti jednou rukou a vyraziti k útoku neb k zteči s ostatními, aniž předem musí odstraňovat lafetu, která by ztěžovala jeho pohyb.

Při přípravě útoku ani při jeho vyražení nezískáme podstatných výhod, dáme-li našemu lehkému kulometu lafetu.

Sledujme dále boj: „Útok je řada postupných skoků až k určenému cíli, podporovaných palbou a promíchaných ztečí“. (P-I-1, článek 580.)

Pěchota využívajíc neutralizačních účinků soustředěné dělostřelecké palby, doprovodných zbraní a těžkých kulometů, snaží se co nejrychleji, aniž používá ostatních svých zbraní, překročiti prostranství, které ji dělí od nepřátelských zákopů. Při nejmenším musí proběhnouti co nejdále, dokud se nepřítel znovu neuchopí svých zbraní a nezahájí palbu. Rychlost jejího pohybu může se podle povahy terénu blížiti 100 m za minutu. Za použití puškových a ručních granátů vlomí se do nepřátelské linie; lehké kulometry s úspěchem střílejí za chodu, prodlužující tak trvání neutralizační činnosti těžkých kulometů.

Při dalším vnikání dovnitř nepřátelské pozice setká se pěchota, jak je přirozené, s hnízdy odporu, která nebyla zničena ani dělovou palbou ani palbou zbraní pěchoty. Tyto odpory se vynoří zpravidla na malé vzdálenosti, k jejich likvidaci nemůže si pěchota vyžádati

pomoci ani u dělostřelectva ani u doprovodných zbraní. Těžké kulomety mohou podle okolností vhodně zasáhnouti, ale samy o sobě odporu neodstraní. Jak si bude tedy počínati pěchota?

Lehký kulomet vyhledá postavení co možná kryté, palebnými přepady snaží se neutralisovati obránce. Mezitím se granátníci V. B. přiblíží na dostřel puškových granátů. Pod ochranou výbuchů a kouře puškových granátů proniknou úderníci na vzdálenost 40 až 30 m, ručními granáty umlčí odpor a pak bodákem a pažbou dokončí úplnou jeho likvidaci. Tímto způsobem pokračuje další čištění posice až k jejímu úplnému dobytí a obsazení.

Pěchota, přesněji říkajíc, pěší rota nepotřebuje v útoku a zteči dalekostřelné zbraně, nýbrž:

lehkého kulometu schopného rychle měniti cíl, majícího plochou dráhu střely, aby nebylo nutné měniti hledí a přece aby na malé vzdálenosti byl zasažen každý polní cíl;

puškového granátu s větším dostřelem než doposud;

spolehlivého ručního granátu;

pušky s krátkým bodákem a automatické pistole.

(Nemluvím zde o zbraních protitankových, protiletadlových atd., které nebudou ostatně orgánem velitele roty.)

Konečně by pěchota potřebovala zbraně schopné ničiti kulomety zblízka. Zatím je to jen tank, zbraň příliš drahá a nedávající také uspokojivé řešení. Bude třeba zkonstruovati útočný vůz jen pro jediného střelce; tento vůz nesmí vážit více než 2 tuny, musí býti malý, aby neposkytoval velký cíl. Ochrana vozu by záležela v jeho rychlosti, pohyblivosti a v pancíři, který by chránil ležícího střelce před střepinami granátů a proti normálním střelám pěchoty. Tento útočný vůz by byl vyzbrojen kulometem takové mohutnosti, aby mohl úspěšně bojovati proti těžkým kulometům v obraně. V tomto směru snad a v zdokonalení doprovodných zbraní pěchoty nutno hledati zvýšení ofensivní kapacity pěchoty.

Přejdeme nyní k obraně, kde se zdá použití doporučené lafety výhodnější.

Autor na stránce 12 předesílá, že „zdokonalené lehké kulomety dají obránci možnost, aby šetřil své pěchoty tím, že si vyřadí značnější síly pro protiútok“. Názor jistě správný, neboť síla obrany nezáleží jen v palbě, často teprve rychlý a energický protiútok bude mít rozhodující význam. K tomu však poznamejme ihned, že při jednotkách, o nichž zde mluvíme (rota, prapor), protiútoky nebudou vedeny na velké vzdálenosti a že protiútočící pěchota bude potřebovat míti lehké kulomety s sebou hned, v prvním sledu, aby si zajistila držení dobytého terénu proti eventuální reakci nepřítel. Tedy zase budeme požadovati od zbraně pěší roty lehkost a pohyblivost, od pěchoty vysokou manévrovací schopnost.

Při sestavování palebného plánu v obraně snažíme se využítkovati co nejvíce:

bočnou palbu,

křížené palby,

rasanci střely; čím je palba rasantnější, tím účinnější a dokonalejší bude palebná přehrada.

Dále vytvoříme několik palebných přehrad za sebou ve smyslu hloubky posice.

Tyto přehrady musí pak míti tu vlastnost, že mohou býti kdykoli spuštěny a provedeny palbou dobře mířenou.

Tedy: intenzita, souvislost ve smyslu fronty, opakování ve

smyslu hloubky posice, okamžitá pohotovost k rozpoutání palby. to jsou hlavní rysy palebného plánu.

Nejdůležitějším činitelem při tvoření těchto palebných přehrad, na nichž se má ztroskotati první útočný sled nepřítele, jsou kulomety ať těžké nebo lehké. Ostatní zbraně pěchoty spolupůsobí:

dobrý střelec z pušky bude střileti přesně na určité cíle: na důstojníky, na nosiče kulometů atd.;

ruční a puškové granáty, doprovodné zbraně postřelují hluché prostory, kam kulomety nepůsobí.

Jak daleko před zákopem hlavního odporu položíme onu hlavní palebnou přehradu?

Za dnešního stavu výzbroje, kromě povahy terénu, jest tato vzdálenost určena účinným dostřelem lehkých kulometů, které se jí mají zúčastniti. (Ruční a puškové granáty zúčastní se přímé obrany posice.)

Co je výhodnější pro obranu: položití palebnou přehradu daleko před sebe (zdokonalené lehké kulomety nám to dovolí), zadržeti tak nepřítele na velkou vzdálenost či vytvořiti skutečně mohutnou palebnou přehradu blízko zákopu odporu, před drátěnými překážkami?

V prvním případě prozradíme umístění svých zbraní a necháme nepřítele dosti času k tomu, aby je svým dělostřelectvem zničil anebo neutralisoval. Daleká palebná přehrada bude méně účinná, neboť kulomety nebudou moci uplatnit důležitý činitel své mohutnosti: rasantní palbu, která smetá vše živoucí s povrchu terénu.

Představme si způsob boje v druhém případě!

Jednotlivé osamocené skupiny těžkých kulometů, umístěné třebas na odvráceném svahu, budou přímou nebo nepřímou palbou postřelovati vzdálené cíle, které se během útoku objeví. Automatické zbraně určené k vytvoření hlavní palebné přehrady by se neprozradily dříve, dokud by útočící pěchota nedošla na takovou vzdálenost, že by nemohla již počítati na bezpečnou podporu dělostřelectva a svých doprovodných zbraní, ale nemohla by ještě použití ručních a puškových granátů. Můžeme připustiti, že v přítomné době tato vzdálenost leží mezi 180—200 m.

V této chvíli, kdy pěchota dosáhne oné vzdálenosti, samočinně zbraně pěchoty spustí palbu a přibijí útočnicka k zemi. Jeho dělostřelectvo a doprovodné zbraně budou sice míti možnost působiti dovnitř obranné posice, ale nemohou postřelovati zbraně umístěné vpředu, aniž neohrozily vlastní pěchotu. Tím jsme i v obraně využít-kovali moment překvapení.

Pěchota přibíhá naší palbou k zemi nezůstane ovšem nečinná: bude se snažit vyžítkovati každé zeslabení palby, aby postoupila kupředu a přenesla své zbraně (granáty) na takovou vzdálenost, aby jich mohla použiti. — Možná, že se zdaří doprovodným zbráním umlčet některé kulomety; tím nastane aspoň dočasná mezera v palebné přehradě, obratná pěchota jí využije a pronikne kupředu. Dojde na konec k okamžiku, kdy útočník bude na 100—50—30 m od lehkého kulometu.

Představme si nyní tuto situaci: jeden střelec bude vyzbrojen obyčejným lehkým kulometem, druhý zdokonaleným kulometem na podstavci. Který z těchto dvou bude ve větší výhodě proti útočníkovi? Dojista první, neboť prostým zalícením a stisknutím spouště bude moci zahájit palbu v libovolném směru. Naproti tomu střelec s kulometem na podstavci, aby mohl zamířiti, bude nucen otáčeti

náměrovým kolečkem, zkrátka ztratí mnoho drahocenného času. Nechci popírat, že v obraně může zdokonalený lehký kulomet přinést pěchotě jisté výhody. Ale tyto výhody přece jenom nebudou tak značné, jak si to slibují vynálezci spojky, neboť

nebudeme moci téměř nikdy využítkovati daleký dostřel zdokonalených lehkých kulometů, abychom tím předčasně neprozradili celé své obranné učenění,

daleká palebná přehrada je méně účinná než přehrada položená na krátkou vzdálenost, neboť nejcennější vlastností kulometu, kromě rychlosti palby, je právě jeho rasantní palba,

budeme často v obraně používati posice na odvráceném svahu s krátkým výstřelem, zejména tentkráte, když nepřítel nebude disponovati dostatečnými leteckými pozorovacími prostředky,

v boji blízkém, ke kterému u dvou rovnocenných soupeřů vždy dojde, má lehký kulomet převahu nad zdokonaleným lehkým kulometem právě pro svou malou váhu, snadnost v zalícení a v měnění cílů, v možnosti střelby za chodu.

O boji jezdeckta na zdrženou a použití zdokonaleného kulometu při tom nebudu se šířiti, ponechám to kamarádu této sesterské zbraně, ať se o tom vysloví.

Vraťme se nyní ještě na okamžik k tomu, co na straně 9 praví autor o dánském kapitánu Jessenovi.

Snaha kpt. Jessena se nese k tomu, aby lehkým kulometem „Madsen“ nahradil kulomet praporu. Poněvadž lehký kulomet „Madsen“ na lehké lafetě může vyhověti všem podmínkám kladeným na kulomet těžký, nepatří zvláštní těžký kulomet do výzbroje pěchoty v užším smyslu slova, kulometná rota nepatří do organického rámce praporu.

Všech rot pěšího praporu může býti podle potřeby použito buď jako kulometných rot aneb jako obyčejných rot. Zdokonalený lehký kulomet každého družstva může kdykoliv splniti ony úkoly, které dnešní Polní řád pro kulometné jednotky vyžaduje od těžkých kulometů. Má tedy prapor pěchoty 4 stejně organisované rot, vyzbrojené kulometem „Madsen“ u každého družstva. Pro každý kulomet jest jedna lafeta nesená za pochodu soumarem, na bojišti jedním vojínem. Této lafety se použije vždy, kdy bude nutno střeliti za těch podmínek jako těžký kulomet. (Přestřelování, palba za noci, palba na velkou vzdálenost a nepřímá palba.)

Pro řešení zvláštních případů jsou utvořeny u pluku zvláštní roty těžkých kulometů velké ráže.

Názory kpt. Jessena byly v dánské armádě přijaty za oficiální a lehký kulomet „Madsen“ nahrazuje v nové organisaci těžký kulomet.

Byla to tedy snaha zbaviti prapor těžkých kulometů a zavedením zdokonalených lehkých kulometů učiniti jej pohyblivějším. Čtvrtá pěší rota zvyšuje schopnost nárazu takto organisovaného praporu proti praporu o 3 pěších a 1 kulometné rotě. Treba ovšem vyčkati, jak se tato nová organisace osvědčí.

Jest jisté, že dnešní výzbroj a složení pěchoty nevyhovuje. Francouzská armáda mění nově zavedeným řádem pro pěchotu podstatně její organisaci a tím do jisté míry i způsob boje malých jednotek.

Po zkušenostech ze světové války pozorujeme snahu:

učiniti prapor pohyblivějším než je dnes, při dostatečné palebné mohutnosti na malé a střední vzdálenosti,

dáti veliteli pluku palebné prostředky pro boj na velké vzdálenosti, k podpoře pěších praporů ve všech fásích boje, způsobilé zároveň plnit speciální úlohy (palbu proti letadlům, proti tankům atd.).

Jak asi bude vypadat organizace pěšího pluku v budoucnosti? Tento problém řeší Marcel Devouges, ingénieur d'armement v svém díle „L'avènement des armes automatiques“ takto:

„Prapor bude složen ze tří pěších rot a z jedné roty zásobovací. Tato bude určena k tomu, aby během boje prováděla zdokonalenými dopravními prostředky zásobování střelivem, potravinami a materiálem všech druhů až k zásobovacímu středisku pěší roty.

Prapor bude normálně dotován zbraněmi a prostředky, nutnými pro boj na malé a střední vzdálenosti (asi do 1200 m). Každá pěší rota bude mít 12 družstev, jejichž hlavním bojovým prostředkem bude lehký kulomet, zásobený bohatě střelivem, jednak dávkou, jsoucí u obsluhy, jednak střelivem pravidelně dodávaným zásobovací rotou.

Bojová četa bude mít 3 družstva (roje) obsluhující 3 lehké kulometry a jisté množství družstev (rojů) úderníků, kteří zároveň budou granátníky.

Úderníci a pomocné mužstvo lehkých kulometů bude vyzbrojeno lehkou automatickou puškou s krátkým bodákem. — Naproti požadavku některých předpisů, tvrdících, že puška má za úkol ochranu lehkého kulometu (což není nikterak odůvodněno a zmenšuje možnost využití individuální palby puškou), úderníci spolu působí svou puškou na neutralisaci nepřítele vždy tenkrát, když jejich velitel to uzná za nutné, aby využítkoval příznivou situaci.

Vojíní, nesoucí vzhledem k své specialisaci větší břemeno, budou vyzbrojeni automatickou pistolí s dostřelem až na 200 m, aby jim, kdyby to bylo nutno, byla zajištěna osobní ochrana.

Kromě toho by mohl mít prapor jako stálou palebnou posilu kulometný oddíl o 8 kulometech. Tyto kulometry budou lehčí než dnešní těžké kulometry, ale přesnější než lehké kulometry, a budou vážit asi 12 kg. (Tedy něco podobného jako náš zdokonalený ZB).

Pluk bude vyzbrojen prostředky potřebnými k palbě na velké vzdálenosti (nad 1200 m), kterých použije v prospěch svých praporů podle jejich úkolu.

Kromě svých tří pěších praporů měl by tedy pluk:

a) oddíl doprovodných zbraní na pásech s motorickým pohonem,
b) půlrotu šesti kulometů, velké ráže, proti letounům anebo proti tankům, rovněž na pásech,

c) tři roty těžkých kulometů na kárách (soumarech pro horské útvary) po šesti četách po dvou kulometech tedy u pluku celkem 36 těžkých kulometů. — Tři čety budou skládati půlrotu pod velením důstojníka; toto seskupení by se měnilo podle potřeb boje.

Kulometné roty jsou povolány k tomu, aby prováděly palbu všech druhů: přímou střelbu, nepřímou, přestřelování, palbu podle plánu (mapy), proti nízko létajícím letounům, budou vybaveny všemi prostředky potřebnými k pozorování, zaměřování, spojení a dodávání zpráv. Proto budou mít nejenom mužstvo potřebné ke střelbě, k přenášení materiálu za boje na větší vzdálenost, ale i specialisty všech druhů, obdobně jako u dělostřelecké baterie: měřiče vzdálenosti, pozorovatele, telefonisty atd.

Tyto tři kulometné roty budou normálně pod velením velitele praporu, podřízeného veliteli pluku.

Podobná organizace je dnes uskutečněna v brasílské armádě.

Pěší prapor o 4 pěších rotách, majících po 12 lehkých kulometech a kulometné půlrotě o 8 kulometech na soumarech. Tyto kulometry mají větší mohutnost než lehké, ale menší než těžké kulometry.

Pluk má kulometné rotы s 8 těžkými kulometry. V této organizaci by našel náš zdokonalený kulomet ZB. dobré použití jako palebný orgán praporu.

Vidíme zde snahu učiniti pěší rotы, prapor pohyblivější než je tomu doposud, zbaviti je přítěže těžkých kulometů, které napříště budou orgánem velitele pluku.

Vyzbrojovati pěší rotу zbraněmi, působícími na velké vzdálenosti, není účelné, neboť pěší rota tohoto dostřelu nemůže využiti. Poněvadž palbu na velké vzdálenosti mohou řídití jenom dokonale vycvičení střelci a obsluha vyzbrojená pozorovacími prostředky, je nutno ponechati tyto úkoly speciálně vyzbrojeným kulometným jednotkám.

Zavedení zdokonaleného lehkého kulometu ZB. na lafetě nerozřeší nám problém zvýšení palebné mohutnosti pěchoty bez snížení její pohyblivosti. Není sporu o tom, že zvyšuje mohutnost palby lehkého kulometu, dodává mu přesnosti a že může nám dáti jisté výhody, ale jen ve zvláštních případech: v krytu hranic, v bojích zadního voje, v horském terénu, u cyklistických jednotek, zkrátka všude tam, kde pro svou lehkost s výhodou bude moci do určité míry nahraditi těžký kulomet při palbě na velkou vzdálenost.

Za normálních okolností, jak jsme viděli, nebudou výhody získané všeobecným zavedením „spojky“ takové, aby vyvážily nevýhody s tím spojené:

jednak materiální: zatížení pěchoty, zmenšení její manévrovací hodnoty,

jednak morální: pěchota by snadno mohla přijíti k chybnému názoru: kulomet dobývá terénu, pěšák jej obsazuje.

Je proto potřeba, aby toto zdokonalení lehkého kulometu bylo nejenom podrobeno přísným zkouškám technicko-střeleckým, ale aby bylo také prakticky vyzkoušeno u instrukčního praporu, nasbírány tak zkušenosti a konečně, aby povolání činitelé prostudovali dopodrobna taktické použití této zbraně a změnu dnešní organizace pěších jednotek s tím souvisící.

VOJENSTVÍ DOMA A V CIZINĚ

MK.:

M. R. Štefánik.

Generál Milan Rastislav Štefánik, jehož památky se v minulých dnech vzpomínalo, byl ústřední vojenskou osobností zápasu za obnovení naší státní samostatnosti na rozšířeném československém podkladě.

Když vypukla válka, astronom dr. M. R. Štefánik, syn rodu zvyklého přinášeti velké věci oběti, vidí hned svou dobrovolnou vojenskou povinnost vůči adoptivní francouzské vlasti. Přeložením od pěšího vojska k letectvu vyhýbá se tomu.